

SIKKERHEDSDATABLAD

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Maskinopvask til alu

Produkt nr.

816

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

Andre produktidentifikatorer

PR-nr: 1469311

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Maskinopvaskemiddel

Anvendelser der frarådes

-

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Jysk Kemi Service A/S

Gl. Struervej 50

7500 Holstebro

tlf: +45 9740 3133

fax: +45 9740 4846

Kontaktperson

Rikke Hunsbjerg

E-mail

rikke@jyskkemi.dk

SDS udarbejdet den

05-03-2015

SDS Version

1.1

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Skin Corr. 1A // H314

Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 2.2.

DPD/DSD Klassificering

Ætsende. (C).

Ætsningsfare.(R34).

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram

Signalord

Fare!

Risiko m.v.

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. (H314)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

Natriumhydroxid, Natriummetasilicat pentahydrat

Sikkerhed	Generelt Forebyggelse Reaktion Opbevaring Bortskaffelse	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101) Opbevares utilgængeligt for børn. (P102) Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray. (P260) VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. (P303+P361+P353) Opbevares under lås. (P405) Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501)
------------------	--	---

2.3. Andre farer

Anden mærkning

-

Andet

Følbart mærkning. Skal leveres i emballage med børnesikker lukning hvis produktet sælges en detail.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN: IDENTIFIKATIONSNUMRE: INDHOLD: DSD KLASSIFICERING: CLP KLASSIFICERING:	EDTA CAS-nr: 64-02-8 EF-nr: 200-573-9 REACH-nr: 01-2119486762-27 Index-nr: 607-428-00-2 5-15% Xn;R22 Xi;R41 Acute tox. 4, Eye Dam. 1 H302, H318
NAVN: IDENTIFIKATIONSNUMRE: 8 INDHOLD: DSD KLASSIFICERING: CLP KLASSIFICERING:	Natriummetasilicat pentahydrat CAS-nr: 10213-79-3 EF-nr: 229-912-9 REACH-nr: 01-2119449811-37-xxxx Index-nr: 014-010-00-0 5-15% C;R34 Xi;R37 Met. Corr. 1, STOT SE 3, Skin. Corr. 1B H290, H314, H335
NAVN: IDENTIFIKATIONSNUMRE: INDHOLD: DSD KLASSIFICERING: CLP KLASSIFICERING:	Natriumhydroxid CAS-nr: 1310-73-2 EF-nr: 215-185-5 REACH-nr: 01-2119457892-27-xxxx Index-nr: 011-002-00-6 1-5% C; R35 Met. Corr. 1, Skin. Corr. 1A H290, H314
NAVN: IDENTIFIKATIONSNUMRE: INDHOLD: DSD KLASSIFICERING: CLP KLASSIFICERING:	Nitrilotrimethylentris(phosphonsyre) CAS-nr: 6419-19-8 EF-nr: 229-146-5 Index-nr: 015-157-00-0 1-5% Xi;R36/38 Skin Irrit. 2, Eye Irrit. 2 H315, H319

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

Detergent:
 5 - 15%: EDTA OG SALTE HERAF
 0 - 5%: FOSFONATER

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring personen ud i frisk luft og hold personen under opsyn.

Hudkontakt

Forurenet tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Indtagelse

Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet.

Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste.

Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlige

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå direkte kontakt med spildt stof. Undgå at indånde dampe fra spildt stof.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Lagertemperatur

Frostfrit

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Natriumhydroxid (AT, (<1994))

Grænseværdi: - ppm | 2 mg/m³

Anm: L (L = Grænseværdien er en loftværdi, som ikke på noget tidspunkt må overskrides.)

DNEL / PNEC

DNEL (EDTA): 2,5 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Long term - Remarks: Arbejder

DNEL (EDTA): 2,5 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Short term - Remarks: Arbejder

DNEL (EDTA): 1,5 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Long term - Remarks: Forbruger

DNEL (EDTA): 1,5 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Short term - Remarks: Forbruger

DNEL (EDTA): 25 mg/kg kv/dag - Exposure: Oral - Duration: Long term - Remarks: Forbruger

DNEL (Natriumhydroxid): 1 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Short term - Remarks: Arbejdstagere

DNEL (Natriummetasilicat pentahydrat): 6,22 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Long term

DNEL (Natriummetasilicat pentahydrat): 1,49 mg/kg uge/dag - Exposure: Dermal - Duration: Long term

PNEC (EDTA): 2,2 mg/l - Exposure: Water

PNEC (EDTA): 0,72 mg/kg - Exposure: Soil

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Eksponeringsscenerier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenerier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejds-hygiejniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.

Luftvejene

Ingen særlige krav.

Hud og krop

Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hænder

Anbefalet: Husholdningshandsker. Gennembrudstid: Kasserer straks efter brug

Øjne

Brug ansigtssvævn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH	Viskositet	Massefylde (g/cm ³)
Flydende	Klar	Svag	13,5	-	1,23

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	-	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
-	-	-
Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber	
-	-	

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Opløselig	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås

Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger****Akut toksicitet**

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
Nitrotrimethylentris(phospho...	Rabbit	LD50	Dermal	>6310 mg/kg
Nitrotrimethylentris(phospho...	Rat	LD50	Oral	2100 mg/kg
EDTA	Rat	LD50	Oral	> 2000 mg/kg
Natriumhydroxid	Rat	LD50	Oral	325 mg/kg
Natriummetasilicat pentahydrat	Rat	LD50	Oral	1152-1349 mg/kg
Natriummetasilicat pentahydrat	Rat	LC50	Inhalation	> 2,06 g/m ³
Natriummetasilicat pentahydrat	Rat	LD50	Dermal	> 5000 mg/kg

Hudætsning/irritation

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Ingen data tilgængelige

Kimcellemutagenicitet

Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet

Ingen data tilgængelige

Enkel STOT-eksponering

Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

Langtidsvirkninger

Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet**

Substans	Art	Test	Testens varighed	Resultat
EDTA	Fish	LC50	96 h	> 100 mg/l
EDTA	Daphnia	EC50	48 h	> 100 mg/l
Natriumhydroxid	Fish	LC50	96 h	125 mg/l
Natriumhydroxid	Daphnia	EC50	24 h	76 mg/l
Natriumhydroxid	Crustacean	EC50	15 min	22 mg/l
Natriummetasilicat pentahydrat	Fish	LC50	96 h	210 mg/l
Natriummetasilicat pentahydrat	Daphnia	EC50	96 h	1700 mg/l
Natriummetasilicat pentahydrat	Algae	EC50	72 h	> 345,4 mg/l

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Nitritotrimethylentris(phospho...	Ja	Ingen data	Ingen data

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Nitritotrimethylentris(phospho...	Nej	Ingen data	Ingen data
EDTA	Nej	Ingen data	1,8
Natriumhydroxid	Nej	Ingen data	Ingen data
Natriummetasilicat pentahydrat	Nej	Ingen data	Ingen data

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe:
20 01 15	H

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 – 14.4

ADR/RID	14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballagegruppe	Bemærkninger		
	1760	ÆTSENDE VÆSKE, N.O.S.	8	III	-		
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent
	1760	Corrosive Liquid, N.O.S.	8	III	8-15	-	-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

Preparatets tensid(er) opfylder kriterierne for biologisk nedbrydelighed i henhold til Regulering (EF) nr. 648/2004 om vaske- og rengøringsmidler. Data til bekræftelse af dette er til disposition for medlemsstaternes kompetente myndigheder og vil kunne stilles til rådighed på direkte forespørgsel herfra eller på forespørgsel fra fabrikanten af vaske- og rengøringsmidler.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumber.
 Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.
 Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
 Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.
 Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
 Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.
 Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 med senere ændringer (om grænseværdier for stoffer og materialer)
 EU forordningen 1907/2006 (REACH).
 EU forordningen 1272/2008 (CLP).
 Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.
 EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R22 - Farlig ved indtagelse.
R34 - Ætsningsfare.
R35 - Alvorlig ætsningsfare.
R37 - Irriterer åndedrætsorganerne.
R41 - Risiko for alvorlig øjenskade.
R36/38 - Irriterer øjnene og huden.
H290 - Kan ætse metaller.
H302 - Farlig ved indtagelse.
H314 - Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H315 - Forårsager hudirritation.
H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.
H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335 - Kan forårsage irritation af luftvejene.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

Rikke Hunskjær

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

28-04-2014

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

05-03-2015